

คุณค่าจากบทเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลม
เพื่อสร้างเสริมกำลังใจในการดำเนินชีวิต

The Value from the Songs of the Bodyslam Artists
to Enhance the Morale in Life

จันทร์วรรณ ขนนทอง¹

Janwan Khanoonthong

จूरีพร สารก้อง²

Jureporn Sarnkong

สาวิตรี รักบัวทอง³

Sawitree Rakbuatong

จิระพงศ์ เรืองกุล⁴

Jirapong Ruanggoon

วิทยา นามเสาร์⁵

Vittaya Namsao

Received: January 14, 2021

Revised: May 27, 2021

Accepted: June 6, 2021

¹นักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

²นักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

³นักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

⁴ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

⁵อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ ศูนย์พระนครศรีอยุธยา วาสุกกรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์คุณค่าของสารจากบทเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลมที่มีต่อการสร้างเสริมกำลังใจในการดำเนินชีวิต ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการวิเคราะห์เนื้อหาจากบทเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546-2563 จำนวน 12 บทเพลง พิจารณาความหมายโดยตรงและโดยนัยจากบทเพลง ผลการวิจัย พบว่าคุณค่าบทเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลม ได้แก่ 1) การให้กำลังใจในการดำเนินชีวิตระหว่างคู่รัก เพื่อน และครอบครัว 2) การสร้างแรงบันดาลใจให้บุคคลฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อก้าวสู่จุดหมายปลายทางของชีวิต และ 3) การปลุกใจให้กล้าทำความฝันให้เป็นความจริง โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่มีประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตน้อย บทเพลงของวงบอดี้สแลมได้นำดนตรีมาสร้างกำลังใจ สร้างแรงผลักดันให้ต่อสู้ในยามที่รู้สึกท้อแท้ และปลุกใจให้กล้าที่จะออกมากระทำในสิ่งที่ตนเองต้องการเพื่อก้าวสู่ความสำเร็จในชีวิต บทเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลมสะท้อนถึงคุณค่าในมิติทางสังคม และมีคุณค่าในเชิงสุนทรียศาสตร์เป็นอย่างยิ่ง

คำสำคัญ: กำลังใจ บทเพลง การวิเคราะห์คุณค่า

Abstract

The objective of this research was to analyze the value from the songs of the Bodyslam artists to enhance the morale in life. Qualitative research method was used in this research. The 12 body slam's songs from 2003 to 2020 were analyzed, considering the direct and implicit meanings of the lyrics that reflect the value of the substance in terms of life. The values of message from the songs of the Bodyslam artists include 1) encouragement way of life between lovers, friends and family, 2) inspiring people through obstacles to reach the destination of life, and 3) encouraging people about the dream making to be the truth especially in youth groups which is a group of people with little life experience. The songs of the Bodyslam artists had brought the music to encourage, create an impetus to fight when you are feeling down, and motivate people to come out to do what they want to success. Bodyslam's songs reflect the values in a social dimension and has great aesthetic value.

Keywords: Encouragement, Song, Value Analysis

บทนำ

“กำลังใจ” แม้จะเป็นสิ่งที่มองไม่เห็นแต่ทุกคนต่างสัมผัสได้ถึงพลังอันสำคัญนี้ หลวงวิจิตรวาทการ ได้เขียนในหนังสือชื่อกำลังใจไว้ว่า “การที่คนเราจะเผชิญชีวิตหรือฟันฝ่าอนาคตให้ลุล่วงไปด้วยดีได้นั้นจะต้องมีกำลังถึง 3 ประการด้วยกัน คือ กำลังกาย กำลังความคิด และกำลังใจ กำลังกายเป็นเรื่องของร่างกาย กำลังความคิดเป็นเรื่องของมโนสมมต และกำลังใจเป็นเรื่องของจิตใจโดยตรง กำลังทั้งสามนี้มีบทบาทสำคัญในการทำให้ผู้คนดำเนินชีวิตไปจนถึงจุดหมายที่ตั้งใจ” ในแง่ของกำลังใจ หลวงวิจิตรวาทการยังได้กล่าวว่า “การก้าวสู่ความสำเร็จของชีวิต ขออย่าให้ขาดกำลังใจ เพราะถ้าขาดกำลังใจแล้ว จะเอากำลังกายหรือกำลังความคิดมาทดแทนกำลังใจไม่ได้เลย” (หลวงวิจิตรวาทการ, 2560, น. 9)

กำลังใจแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) กำลังใจแบบที่เกิดขึ้นเอง มักเกิดในสภาพจิตที่รุนแรง หรือเกิดจากความสะเทือนใจอย่างหนักและมักให้โทษมากกว่าให้คุณประโยชน์ เนื่องจากเป็นกำลังใจที่เกิดจากอารมณ์ต่าง ๆ กำลังใจที่ว่าเป็นกำลังใจที่โลดโผน เกิดขึ้นชั่วแล่นแล้วดับหายไป เกิดขึ้นในชั่วขณะและไม่ค่อยให้คุณค่ามากนัก 2) กำลังใจที่บุคคลสร้างขึ้น เป็นกำลังใจที่ให้คุณค่าและมีความยั่งยืนกว่า เพราะเกิดจากดวงจิตที่ตั้งมั่นจะมีชีวิตอย่างเป็นตัวของตัวเอง ไม่ปล่อยไปตามมายถากรรม อีกทั้งเป็นเครื่องมือที่จะช่วยแก้ปัญหาความยากลำบากในชีวิตและยังช่วยเพิ่มพูนกำลังกายและกำลังความคิดได้อีกด้วย คนที่มีกำลังใจจะไม่กลัวและพร้อมจะต่อสู้เพื่อให้อุปสรรคที่เข้ามาในชีวิต สามารถดำรงชีวิตโดยไม่ย่อท้อ ขณะที่คนที่ขาดกำลังใจจะมีความกลัวที่จะเผชิญปัญหา จึงเกิดวิตกจริต รู้สึกหดหู่ซึมเศร้า มองเห็นแต่ปัญหา และหาทางออกไม่เจอ (Dillon, 2007, p. 6; หลวงวิจิตรวาทการ, 2560, น. 8; อมรรัตน์ เทพกำปนาท, 2559, ออนไลน์)

บทเพลงเป็นสื่อสากลที่มนุษย์สามารถเข้าถึงได้โดยไม่มีความขัดแย้ง ไม่เลือกเพศ อายุ เชื้อชาติ และวรรณะ ถือเป็นยอดศิลปะอย่างหนึ่ง ในการสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพของมนุษย์ (Volpe et al., 2016, p. 3) บทเพลงยังเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ผู้ฟังเกิดสติ สงบจิตสงบใจ และสร้างกำลังใจ ให้รอดพ้นจากสถานการณ์ที่รุนแรงกระทบจิตใจ อีกทั้งยังช่วยผ่อนคลาย ความเครียดและความวิตกกังวลในยามที่มนุษย์ต้องเผชิญปัญหาชีวิต ช่วยให้ม่มีกำลังใจในการต่อสู้กับอุปสรรคอย่างมีสติ กล่าวได้ว่า บทเพลง สามารถโน้มน้าวจิตใจของผู้ฟังให้เกิดการรับรู้และมีอิทธิพลต่อความคิด อารมณ์ ความรู้สึก รวมถึงอุดมการณ์ชีวิต การฟังเพลงถือเป็นเครื่องมือ ด้านบวกที่จะสร้างกำลังใจทำให้เกิดพลังชีวิตที่สามารถนำพาตนเอง ให้ไปสู่จุดหมายที่ตั้งใจ (รัฐกรณ์กานต์ ดิษฐอำนาจ, พูนสุข มาสร้างสรรค์ และ ชันทอง วัฒนะประดิษฐ์, 2559, น. 247)

บอดี้สแลม (Bodyslam) เป็นวงดนตรีร็อกที่ได้รับความนิยม ในประเทศไทย มีสมาชิกวงที่เป็นที่รู้จักกันดีคือ อาทิวราห์ คงมาลัย (ตูน) เพลงส่วนใหญ่ของวงบอดี้สแลมได้อิทธิพลมาจากดนตรีร็อกจากฝั่งสหรัฐอเมริกา ในยุคต้น 90 ผสมผสานกับดนตรีแนวโปรเกรสซีฟร็อก บทเพลงที่ประสบความสำเร็จ ของวงบอดี้สแลม เช่น “งมงาย” “สักวันฉันจะดีพอ” “ทางของฉัน ฝันของเธอ” “ย่ำ” “อากาศ” บทเพลงเหล่านี้ทำให้วงบอดี้สแลมเป็นที่รู้จักของคนไทยทั่วประเทศ ตั้งแต่ออกอัลบั้มช่วงแรก ๆ ในช่วงหลัง บทเพลงของวงบอดี้สแลมเริ่มหักเห ไปสู่แนวเพลงเพื่อชีวิตมากยิ่งขึ้น โดยผลการวิจัยก่อนหน้าของศรุตานนท์ ไธสง (2557, น. 35) พบว่าบทเพลงของวงบอดี้สแลมมีเนื้อหาที่โดดเด่นเกี่ยวกับอุดมการณ์ชีวิต มีคุณวิทยา (Axiology) ที่ผู้ฟังสามารถรับรู้ได้เนื้อหาและกลวิธีต่าง ๆ ที่ถ่ายทอด เรื่องราวชีวิตและความดิ้นรนของบุคคล กลายเป็นแรงผลักดันให้ผู้ฟังมีกำลังใจ แสดงพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

เนื้อหาในหลายบทเพลงของบอดี้สแลมนำเสนอแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิต ดังเช่นบทเพลง “คราม” ซึ่งมีเนื้อหาเปรียบเทียบกับสีครามของท้องทะเล ว่าไม่ต่างจากจิตใจของมนุษย์ที่ยากเกินคาดเดา เช่นเดียวกับบทเพลง

“เรือเล็กควรออกจากฝั่ง” บทเพลงนี้นำชีวิตของมนุษย์มาเปรียบเทียบเหมือนเรือเล็กที่ควรจะต้องออกไปเผชิญหน้ากับคลื่นลม สอดคล้องกับบทเพลง “ชีวิตยังคงสวยงาม” ที่นำเสนอแนวคิดที่ชีวิตแม้ต้องพบเจอกับความผิดหวังหรืออุปสรรคมากเพียงใดก็ตาม หากแต่ชีวิตก็ยังคงสวยงามเสมอ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าบทเพลงของบอดี้สแลมมิได้มุ่งนำเสนอเนื้อหาความรักระหว่างหนุ่มสาว หากแต่ได้นำเสนอแง่คิดเกี่ยวกับชีวิตไว้อย่างน่าสนใจ ตกผลึกทางความคิดจากการเรียนรู้ที่ผ่านมา และนำมาถ่ายทอดในบทเพลงเพื่อสร้างกำลังใจในการดำเนินชีวิตให้กับกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคม ด้วยที่มาและความสำคัญข้างต้นนี้ทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาการวิเคราะห์บทเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลมที่มีต่อการสร้างเสริมกำลังใจในการดำเนินชีวิต สะท้อนให้เห็นประโยชน์ของบทเพลงในการสร้างสรรค์สังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์คุณค่าของสารจากบทเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลมที่มีต่อการสร้างเสริมกำลังใจในการดำเนินชีวิต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรคือ บทเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลม ทั้งสิ้น 73 บทเพลง ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวอย่างมา 12 บทเพลง โดยใช้เกณฑ์คือ เป็นบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างกำลังใจในการดำเนินชีวิต ได้แก่ 1) อัลบั้ม Drive (ไดรฟ์) 2 บทเพลง ประกอบด้วยเพลงหลังฝน และเพลง bodyslam 2) อัลบั้ม Believe (บีลีฟ) 2 บทเพลง ประกอบด้วยเพลงชีวิตเป็นของเรา และเพลงความเชื่อ 3) อัลบั้ม Save my Life (เซฟมายไลฟ์) 1 บทเพลง ประกอบด้วยเพลงขอบคุณน้ำตา 4) อัลบั้ม คราม 2 บทเพลง ประกอบด้วยเพลงปล่อย และเพลงแสงสุดท้าย 5) อัลบั้ม Dharmajati (ดัมมะชาติ) 2 บทเพลง ประกอบด้วยเพลงชีวิตยังคงสวยงาม และ

เพลงเรื่อเล็กควรรอกจากฝั่ง และ 6) อัลบั้ม Single Bodyslam 3 บทเพลง ประกอบด้วย เพลงด้วยกัน เพลงไม่เข้าท่า และเพลงเวลาเท่านั้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือการวิจัยคือ แบบวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบด้วยรายการตรวจสอบ (Checklist) ที่ครอบคลุมบุคคล การกระทำ กิจกรรม การมีส่วนร่วมของบุคคล ความสัมพันธ์ของกลุ่มคนและสภาพการณ์ ตามกรอบของ Lofland et al. (2005, p. 121) นอกจากนี้ เครื่องมือการวิจัยคือ ตัวผู้วิจัย โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์บทเพลงเพื่อให้มีความรู้เพียงพอที่จะทำการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากบทเพลง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ฟังเพลง และดูมิวสิควิดีโอของวงบอดีส์แลมจากยูทูป (YouTube) เพื่อให้มีคุ่นเคย และมีความเข้าใจในสิ่งที่ศิลปินต้องการถ่ายทอดออกมาผ่านบทเพลง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล รวบรวมบทเพลงจากเว็บไซต์ <https://www.dochord.com> ณ วันที่ 15 ตุลาคม 2563 ซึ่งเว็บไซต์ดังกล่าวนี้ ได้รวบรวมผลงานเพลงของศิลปินต่าง ๆ โดยจัดหมวดหมู่ของบทเพลงไว้ให้ง่ายต่อการสืบค้น และมีเนื้อหาครบถ้วน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis) ตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันไป ผู้วิจัยให้รหัส จัดกลุ่มแนวคิด และเชื่อมโยงความสัมพันธ์แล้วเขียนพรรณนาข้อค้นพบ นำเนื้อหาจากบทเพลงทั้งหมดมาหาความหมายโดยตรงและโดยนัยเกี่ยวกับประเด็นคุณค่าที่ปรากฏในบทเพลง สะท้อนให้เห็นถึงเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างกำลังใจในการดำเนินชีวิตให้กับกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคม โดยใช้กรอบทฤษฎีเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ตามแนวทางของ Lofland et al. (2005, p. 121) มีองค์ประกอบของเหตุการณ์ 6 ประการ ได้แก่ 1) การกระทำ (Act) เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งที่ปรากฏในบทเพลง 2) กิจกรรม (Activity) คือการกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

เกิดขึ้นจากหลายคนมากกว่าคนใดคนหนึ่งหรือส่วนตัว และมักใช้เวลานาน

3) ความหมาย (Meaning) ให้ความหมายพฤติกรรม การกระทำที่แสดงออก
 ในบทเพลง โดยผู้วิจัยได้พิจารณาถึงความเชื่อ บรรทัดฐาน อุดมการณ์
 หรือวัฒนธรรมที่อยู่เบื้องหลังของพฤติกรรมหรือการกระทำนั้น ๆ 4) การมีส่วนร่วม
 (Participation) คือ การที่บุคคลมีความผูกพันและเข้าไปมีส่วนร่วม
 ในเหตุการณ์ 5) ความสัมพันธ์ (Relationship) คือ ความเกี่ยวข้องกันระหว่างคน
 การกระทำ หรือเหตุการณ์ เชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ
 ที่ปรากฏในบทเพลง และ 6) สภาพการณ์ (Setting) คือ ฉากหรือสภาพ
 ของเหตุการณ์ที่กำลังศึกษา โดยอาจเป็นสถานที่ (Place) หรือระบบ (System)
 ผู้วิจัยแสดงให้เห็นรายละเอียดต่าง ๆ ตามกรอบการวิเคราะห์ 6 ประการนี้
 เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจถึงคุณค่าจากบทเพลงของศิลปินวงบอดี้ส์แลม
 เพื่อสร้างเสริมกำลังใจในการดำเนินชีวิตได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)
 แบ่งเป็นการตรวจสอบด้านข้อมูล (Data Triangulation) และการตรวจสอบ
 แบบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) (สุภางค์ จันทวานิช,
 2554, น. 129) โดยการพิจารณาข้อมูลจากบทเพลงต่าง ๆ แสวงหา
 ความน่าเชื่อถือและสอดคล้องกันในเชิงของเนื้อหา ซึ่งได้ข้อมูลมาจาก
 ต่างบทเพลงกัน รวมทั้งแสวงหาความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้จากการที่ผู้วิจัย
 ในทีมได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน โดยตรวจสอบว่านักวิจัยแต่ละคน
 ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร มีการโต้แย้งให้เหตุผล
 จนนำไปสู่การสร้างข้อสรุปร่วมกัน ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยในเรื่องคุณค่า
 จากบทเพลงเพื่อสร้างเสริมกำลังใจในการดำเนินชีวิต

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า คุณค่าของสารจากบทเพลงของศิลปินวงบอดีส์แลมมีดังนี้

1. การให้กำลังใจในการดำเนินชีวิต บทเพลงของศิลปินวงบอดีส์แลมกล่าวถึง การสร้างกำลังใจให้แก่บุคคลในการดำเนินชีวิต เนื่องจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของบุคคลนั้นอาจทำให้เกิดความรู้สึกเหนื่อยล้า ร้องไห้ เจ็บปวด และรู้สึกหมดหวัง บทเพลงต้องการสะท้อนให้เห็นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นบนโลกนั้นย่อมเกิดขึ้นแล้ว มนุษย์ไม่สามารถไปย้อนกลับหรือควบคุมอดีตได้ สิ่งที่คุณพึงกระทำคือ การเอาการดำเนินชีวิตอยู่ให้ได้ในโลกของปัจจุบัน “ให้มีความสุขอยู่กับปัจจุบัน” และเรียนรู้อดีตเพื่อชีวิตในอนาคตที่ดีขึ้น ดังตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในบทเพลงขอบคุณน้ำตาที่ว่า “ต้องขอบคุณน้ำตาที่สอนให้จำในบทเรียน น้ำตาที่ไหลรินในวันที่หัวใจอ่อนล้า วันนี้เพิ่งรู้คุณค่าในช่วงเวลาได้เคยเจ็บ เคยหวังและไม่เป็นดั่งใจ เรียนรู้และก้าวไป”

ในช่วงเวลาที่ยากลำบากและเป็นช่วงเวลาที่ทุกข์ใจ ช่วงเวลานี้คืออาจเรื่องที่แย่ที่สุดของคน แต่ก็อาจเป็นจุดหนึ่งที่ทำให้เกิดการหันเหหรือเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ความทุกข์ยากลำบากจะผลักดันให้ทุกคนเปลี่ยนแปลงตัวเอง สามารถเรียกกำลังใจกลับคืนเพื่อก้าวต่อไปได้โดยการปรับเปลี่ยนความคิดและวิธีการสื่อสารกับตัวเอง เพื่อให้พบเจอกับเรื่องดี ๆ ที่จะผ่านเข้ามาอยู่เสมอ ดังตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏในเพลงชีวิตยังคงสวยงาม ซึ่งได้ใช้บทเพลงลักษณะการอุปมาอุปมัยไว้อย่างน่าสนใจ “บางที่เราอาจเรียนรู้คุณค่าไอแดดเมื่อฝนมาจะยี่มรับมันวันที่ใจอ่อนแอ แม้ทุกเรื่องราวมันยังคงโหดร้าย สุขทุกข์ที่เราพบพาน มันคือชีวิตของเรา แม้ทั้งหัวใจมันยังคงทรมาณ แม้ว่ามัน่าตายังไม่แห่งเหือดไป กอดไว้ทุกความหมองหม่น ไม่ว่าจะร้ายดี ชีวิตยังคงสวยงาม”

บทเพลงของบอดีส์แลมมีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้กำลังใจกันระหว่างบุคคล ซึ่งพบในลักษณะความสัมพันธ์แบบคู่รัก เพื่อน และคนในครอบครัว บุคคลเหล่านี้ต่างคอยให้กำลังใจกันเพื่อก้าวผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต

กำลังใจที่เกิดขึ้นเป็นการตอบสนองของความเป็น “สัตว์สังคม” ของมนุษย์ ซึ่งไม่อาจใช้ชีวิตอย่างโดดเดี่ยวตามลำพัง มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ต้องการได้รับกำลังใจ ความเข้าใจ และได้รับการยอมรับจากคนอื่น โดยเฉพาะเมื่อมีปัญหาต่าง ๆ เข้ามาในชีวิต ในการต่อสู้กับปัญหานั้นถือได้ว่า กำลังใจมีบทบาทสำคัญ กำลังใจจากคู่รัก จากเพื่อน จากพ่อแม่ และคนอื่น ๆ อีกเปรียบเสมือนเพื่อนร่วมทางที่จะคอยเคียงข้างและให้ความช่วยเหลือกัน จนผ่านพ้นเรื่องราวที่ไม่พึงปรารถนาไปได้ ดังที่ปรากฏในบทเพลงด้วยกันที่ว่า “เปรียบดังโลกนี้คือห้องเรียนแห่งชีวิต ได้หยุด ได้คิด ได้ลอง ได้เรียนรู้ มีวันพรุ่งนี้เรามีเราคอยเผ่าดู บนทางที่แสนไกล เราจับมือไว้ด้วยกัน จะผ่านมันไปด้วยกัน อาจมีบางครั้งโลกดูช่างโหดร้าย ในวันที่ไม่เป็นไปอย่างใจฝัน มีเธอกับฉันก้าวเดินไปพร้อมกันบนทางที่แสนไกล เราจับมือไว้ด้วยกัน”

ที่สำคัญคือ กำลังใจ ย่อมเกิดขึ้นจากตนเอง ที่จะต้องหยุดคิดทบทวน เรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้กระทำ โดยเฉพาะหากเคยทำผิดพลาดไป ความผิดพลาดนั้น จะต้องถูกนำมาทบทวนแล้วเน้นย้ำกับตนเองว่าจะไม่เกิดขึ้นอีก บทเรียนต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตกลายเป็นแรงผลักดันให้ชีวิตยังคงต่อสู้ต่อไปแม้จะเผชิญ กับปัญหาอุปสรรคมากมายเพียงใดก็จะชนะอุปสรรคต่าง ๆ ไปถึงยังจุดหมายที่ตั้งใจไว้ ข้อสรุปนี้พิจารณาได้จากเนื้อหาที่ปรากฏในบทเพลงแสงสุดท้ายที่ว่า “ในคืนที่หลงทาง วันเวลาไม่เคยจะหยุดเดิน อย่างไม่รู้เราคงต้องเดินไปกับมัน เก็บทุกความผิดพลาด เป็นคำเตือนให้เราเข้าใจ ชีวิตเริ่มต้นที่คำว่าฝ่าฟัน ขอเพียงใจเราเท่านั้นไม่หวั่นไหว บทชีวิตของเรา เราจะทำให้มีความหมาย ในคำคืนที่ฟ้านั้นไม่มีดาว อยู่ตรงนี้ ฉันยังคงก้าวไป ยังคงมีรักแท้ เป็นแสงนำไป ในคืนที่หลงทาง กับที่ที่ความฝัน นั้นพร้อมเป็นเพื่อนตาย เส้นทางนี้ ฉันยังมีจุดหมาย トラバナイที่ปลายท้องฟ้ามีแสงรำไร จะไปจนถึงแสงสุดท้าย”

2. การสร้างแรงบันดาลใจฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อก้าวสู่จุดหมายปลายทางของชีวิต ดังได้กล่าวแล้วบทเพลงของศิลปินวงบอดี้ส์แลม มักกล่าวถึง ช่วงของชีวิตที่ยากลำบาก รู้สึกเหนื่อย หมตกำลังใจและขุนเคืองกับสิ่งที่เกิดขึ้น

สิ่งเหล่านี้ได้สอนให้บุคคลมีความอดทน มีแรงขับในการดำเนินชีวิต พร้อมทั้งจะก้าวต่อไปข้างหน้า ข้อค้นพบดังกล่าวนี้ยืนยันได้จากเนื้อหา ซึ่งได้มีการอุปมาเปรียบเทียบระหว่างชีวิตกับการออกเรือท่ามกลางพายุ ดังปรากฏในบทเพลงเรือเล็กควรรอกจากฝั่งที่ว่า “จะออกไปแตะขอบฟ้า แต่เหมือนว่าโชคชะตาไม่เข้าใจ มองไปไม่มีหนทาง ชีวิตฉันต้องล่มลงใช้ไหม หัวใจคำราม ฟ้าครามไม่สร้างใคร ทะเลจะสร้างคน ด้วยอันตราย พายุ ถึงโถม ลักเพียงไหน จะไม่ยอมแพ้คำขู่ เรียนรู้ และสู้ไป จะออกไปแตะขอบฟ้า สุดท้ายแม้โชคชะตาไม่เข้าใจ มองไปไม่มีหนทาง แต่รู้ว่าฉันต้องไปต่อไป ตรงเส้นขอบฟ้าสีคราม ความหวังยังนำทางฉันใช้หรือไม่ (ให้อุปสรรคเปลี่ยนผัน เป็นพลัง) คำตอบอยู่กลางคลื่นลม ชีวิตแม้ต้องล่มลงตรงไหน แต่ฉันก็ยังยืนยัน ที่จะไปและสร้างความฝันให้กลายเป็นจริง”

บทเพลงดังกล่าวนี้ย่อมสร้างแรงบันดาลใจให้กับกลุ่มผู้ฟัง และยืนยันให้เห็นเนื้อหาที่เป็นแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิต โดยต้องการให้บุคคลปล่อยวางสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต แล้วหันมาทำสิ่งที่เป็ประโยชน์ ในอนาคต พร้อมทั้งก้าวต่อไปเพื่อชีวิตใหม่ที่ดีขึ้น ดังที่ปรากฏในเพลงปล่อยที่ว่า “วันนั้นสิ่งนั้นจะรั้งไว้ทำไม วันนี้ พรุ่งนี้ ความฝันยังยาวไกล ความรักวันนั้น เรียนรู้มันเอาไว้ สุดท้าย ชีวิตมันสวยงามเพียงใดปล่อย วันนี้เธอแค่ปล่อย พอน้ำตามันลดเลือนไป ลักวันก็คงเข้าใจ” ซึ่งหากมนุษย์ไม่ย่อท้อ หมั่นใช้ ความพยายามอย่างจริงจังต่อเนื่อง และรู้จักที่จะรอคอย ผ่านการทดสอบของเวลา ยินหยัดที่ท่าต่อไปอย่างเต็มกำลังก็จะประสบความสำเร็จได้ในที่สุด ข้อค้นพบนี้ ยังยืนยันได้จากเนื้อหาที่ปรากฏในบทเพลงเวลาเท่านั้นที่ว่า “ในวันที่ดวงอาทิตย์ ร้อนแรงแผดเผาใจ โหดร้ายเพียงใดทางที่โรยไปด้วยขวากหนาม ทึ่มทาง จิตใจ ไม่ยอมให้ใครตัดสินแม้วันที่ลึ้มลง และจะยืมสู้ไว้เพื่อใครสักคนที่รักและหวังดี หนึ่งชีวิตที่มี เวลาเท่านั้นจะตอบคำถาม ให้เวลาเท่านั้นพิสูจน์หัวใจ และเวลาเท่านั้น จะตอบ”

แรงบันดาลใจจากบทเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลมเป็นไปตามคำที่มักได้ยินกันอยู่เสมอว่า “ฟ้าหลังฝนย่อมสดใสเสมอ” คำนี้ยังคงมีอยู่จริงในทุกยุคทุกสมัย เป็นคำที่สร้างแรงบันดาลใจให้กับคนในสังคมไทยเรื่อยมา เมื่อเจอปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ขอเพียงได้ทบทวนพิจารณาเรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเอง พร้อมสู้อุตุนอย่างไม่ย่อท้อ มนุษย์จะผ่านพ้นช่วงเวลาที่ย่ำแย่ไปได้ ข้อสรุปดังกล่าวนี้ยืนยันได้จากเนื้อหาที่ปรากฏในบทเพลงหลังฝนที่ว่า “มันเป็นเหมือนกำลังใจจากฟ้า ส่งมาให้คนรู้ว่าชีวิตมีค่า แค่อย่าเพิ่งถอดใจ เริ่มใหม่อีกที ชีวิตไม่มีคำว่าสาย เมื่อพายุฝนผ่านพ้น ฟ้าจะสดใสและเธอจะได้สุขใจ เธอจะได้กำลังใจจากฟ้า เปรียบดังโลกนี้คือห้องเรียนแห่งชีวิต ได้หยุดได้คิด ได้ลอง ได้เรียนรู้ มีวันพรุ่งนี้มีเราคอยเฝ้าดู บนทางที่แสนไกล เราจับมือไว้ด้วยกัน จะผ่านมันไปด้วยกัน อาจมีบางครั้งโลกดูช่างโหดร้าย ในวันที่ไม่เป็นไป อย่างใจฝัน มีเธอกับฉันก้าวเดินไปพร้อมกันบนทางที่แสนไกล เราจับมือไว้ด้วยกัน” สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเพลงความเชื่อที่ว่า “ชีวิตมันต้องเดินตามหาความฝัน หกหลั้มคลุกกลานเท่าไร มันจะไปจบที่ตรงไหน เมื่อเดินเท่าไรมันก็ไม่ถึงเดินต่อช้า ๆ ไม่อยากปล่อยฝันให้มันหลุดมือที่สั่งให้ฉันไปต่อก็คือความเชื่อเท่านั้น ถ้าในวันนี้เรี่ยวแรงยังเหลือก็ยังคงฝันต่อก้าวไป ตลอดชีวิตฉันเจอในสิ่งที่คิด แม้ไม่ว่ามันจะถูกหรือผิด จะขอทำสุดหัวใจ ชีวิตมันต้องเดินตามหาความฝัน หกหลั้มคลุกกลานเท่าไร มันจะไปจบที่ตรงไหน แต่จะยังงี้ก็ต้องไปให้ถึงที่สุด ถ้ามันจะไม่คุ้ม แต่มันก็ดีที่อย่างน้อยได้จดจำว่าครั้งหนึ่งเคยก้าวไป แค่นั้นที่เชื่อในความฝัน จะเหน็ดจะเหนื่อยก็ยังคงเดินต่อไป”

บทเพลงของบอดี้สแลมยังมีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งที่มีมนุษย์ต้องมีเพื่อทำความฝันให้เป็นความจริง นั่นคือ “ความอดทน” ความอดทนเปรียบได้ดั่งเกราะป้องกันร่างกายของนักสู้ ไม่ว่าจะถูกระเบิดกระแทกด้วยอาวุธหรือสิ่งอันเป็นที่ไม่พึงปรารถนาก็ตาม หากมีความอดทน มีเกราะป้องกันกายที่หนักแน่นก็ย่อมไม่หวั่นไหว ข้อค้นพบในเชิงเปรียบเทียบดังกล่าวนี้ยืนยัน

ได้จากบทเพลง Bodyslam ที่ว่า “แม่ต้องเหนื่อยและแม่ต้องเจ็บ จะล้มลงอีก ก็ยังจะสู้ไป ยังเต็มใจ นี่แหละคือชีวิตที่ต้องการ แคล่ได้ทำสิ่งนั้นที่ใจฝัน ต่อให้เอาชีวิตเป็นเดิมพัน เราจะสร้างความฝันให้กลายเป็นจริง” นอกจากนี้ บทเพลงดังกล่าวนี้ยังสอดคล้องกับชื่อวงบอดี้สแลม “Bodyslam” มีที่มาจากชื่อท่าหนึ่งในกีฬามวยปล้ำ โดยนักร้องนำของวง คุณอาทิวราห์ คงมาลัย (ตูน) เคยให้สัมภาษณ์ว่า ที่เลือกคำนี้มาใช้ตั้งชื่อวง เพราะชอบในความหมายของคำว่า Bodyslam ที่แปลว่า “ทุ่มสุดตัว”

3. การปลุกใจให้กล้าทำความฝันให้เป็นจริง บทเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลมให้ข้อคิดและปลุกคนให้ลุกขึ้นทำความฝันของตนเองให้เห็นจริง ดังท่อนหนึ่งของบทเพลงชีวิตเป็นของเรา ที่ว่า “ชีวิตจะเป็นแบบไหน คงต้องเลือกเอา ก็ตัวของเราที่ใจของใครของมันชีวิตที่เป็นแบบนี้ คงไม่ต่างกัน ก็ชีวิตมันเป็นของเรา” เนื้อหาในบทเพลงนี้สะท้อนให้เห็นว่า บุคคลย่อมมีความชอบ ความถนัด และเลือกกระทำการสิ่งต่าง ๆ ตามความต้องการของตนเองโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กเยาวชน แม้บางครั้งจะถูกมองว่าไร้สาระ เพื่อฝัน และอีกหลายร้อยคำดูถูกจากผู้ใหญ่บางคนที่ยังตัดสินความฝันของเด็กรุ่นใหม่ ที่มีจะถูกตีตราเป็นเรื่องที่ “ไม่เข้าท่า” อยู่เสมอ ทั้งที่ในความเป็นจริงสิ่งที่ผู้ใหญ่มองเห็นอาจไม่ได้หมายความว่าความฝันของเด็ก ๆ เป็นสิ่งที่ไม่เอาไหน หากแต่พวกเขากำลังตั้งใจทุ่มทั้งชีวิต เปลี่ยนเรื่องเล่น ๆ ให้กลายเป็นความจริงจั่งขึ้นมาเหมือนเรื่องเล็ก ที่ออกจากฝันในวันที่คลื่นลมรุนแรง และจะไม่หยุดพักเพื่อ “เข้าท่า” จนกว่าจะถึงจุดหมายที่ใฝ่ฝัน ดังเนื้อหาของบทเพลงไม่เข้าท่า “มันถึงเวลา ที่คนไม่เอาไหนได้ทำเพื่อหัวใจพร้อมออกเดินทางไกลแสนไกล โลกใบนี้ ช่างกว้างใหญ่ ทุกวันคือฝัน เพราะรักเป็นดังดวงไฟ พ้ามืดหม่นคราใด มองไปทุกครั้ง ฝันฝันยังเห็นเธอ ในร้ายก็อาจมีดี ในดีอาจมีเรื่องร้ายรัก คือพลัง เจ็บก็ครั้งแค่ลุกขึ้นใหม่ฉันทลายตั้งเรือลอยคว้างท่ามกลางทะเลแห่งฝัน ที่ไม่เคยจะเข้าท่า ทำทลายคลื่นลมชีวิต ล่องลอยจนสุดสายตา มันถึงเวลา ที่คนไม่เอาไหน ได้ทำเพื่อหัวใจพร้อมออกเดินทางไกลแสนไกลโลกใบนี้

ช่างกว้างใหญ่ทุกวันคือฝันที่สวยงาม” บทเพลงนี้เปรียบเสมือนเครื่องกระตุ้นหัวใจที่ปลุกชีวิตของคนให้ลุกขึ้นมาทำตามความฝันอีกครั้ง

โดยสรุป คุณค่าบทเพลงของศิลปินวงบอดีส์แลมที่มีต่อการสร้างเสริมกำลังใจในการดำเนินชีวิต เป็นการกล่าวถึงการให้กำลังใจกันระหว่างบุคคล แบ่งเป็นกำลังใจระหว่างคู่รัก เพื่อน และครอบครัว สร้างแรงบันดาลใจให้ผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ ที่เข้ามาในชีวิต มีเนื้อหาที่มุ่งปลุกใจให้คนได้กล้าทำตามความฝัน โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่มีประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตน้อย ให้มีพลังในการแก้ไขปัญหาข้ามผ่านอุปสรรคนานาตรรกมาเป็นแรงผลักดันให้ต่อสู้ในยามที่รู้สึกท้อแท้และเติมพลังก้าวสู่ความสำเร็จในชีวิต

อภิปรายผลการวิจัย

คุณค่าของสารจากบทเพลงบอดีส์แลมที่มีในเรื่องการสร้างเสริมกำลังใจในการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัชชา ตั้งตรงหลุ้ย (2559, น. 19) ศึกษาบทบาทของเพลงร็อคในการปลุกฝังคุณค่าและการสร้างกำลังใจในการดำเนินชีวิตของเยาวชน พบว่า เพลงร็อคมีเนื้อหาให้กำลังใจกันระหว่างบุคคลมากที่สุด โดยเป็นเนื้อหาที่ให้กำลังใจกันให้ผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ มีการใช้ดนตรีมาเป็นเครื่องมือการสร้างกำลังใจให้แก่บุคคลให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้ต่อไปแม้จะมีปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ เข้ามาตลอดช่วงชีวิต ในรายละเอียดสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. **คุณค่าของบทเพลงที่สะท้อนมิติทางสังคม** บทเพลงของศิลปินวงบอดีส์แลมมุ่งเน้นการสร้างกำลังใจเพื่อให้บุคคลเผชิญปัญหาในการดำเนินชีวิต เนื้อหาสะท้อนหรือบ่งบอกให้ปัญหาของคนในสังคมไทย ซึ่งมีความหลากหลาย เช่น วัยรุ่นมีปัญหาเรื่องการเรียน ปัญหาเรื่องความรัก วัยผู้ใหญ่มีปัญหาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ส่วนบางคนเจอปัญหาจากการใช้ชีวิตของตนเองในทางที่ผิดพลาดไป เช่น การติดพนัน แม้กระทั่งปัญหา

ที่พบเจออยู่ในปัจจุบัน คือ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา บทเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลมทำให้กลุ่มคนฟังได้ทบทวน ย้อนดูเหตุการณ์ปัญหาต่าง ๆ ที่เข้ามาในชีวิต หลายคนได้ใช้เพลงเป็นแรงผลักดัน กำลังใจ ฟังเพลงเพื่อเสริมพลังให้ก้าวผ่านปัญหาต่าง ๆ ซึ่งบทเพลงต่าง ๆ ของวงบอดี้สแลมได้ให้คุณค่าในลักษณะดังกล่าวนี้ บทเพลงต่าง ๆ ได้รับความนิยมเรื่อยมามีกลุ่มคนฟังเป็นจำนวนมาก และกลุ่มคนฟังต่างสะท้อนความคิดเห็นต่อสารของบทเพลงซึ่งแสดงถึงคุณค่าในมิติทางสังคม พิจารณาได้จากตัวอย่างความคิดเห็นในยูทูป ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนยอดผู้เข้าชม และตัวอย่างความคิดเห็นต่อบทเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลมในยูทูป

เพลง	จำนวนยอดผู้เข้าชม	ตัวอย่างความคิดเห็น
หลังฝน	714,423	<ul style="list-style-type: none"> • ตัดการพนันจนชีวิตพัง วันนี้ (24 สิงหาคม 2561) ปลดหนี้สินหมดแล้ว ไม่คิดค่าตัวตาย ขอขอบคุณเพลงดี ๆ ครับ • ปี 2020 มีโรคระบาดที่เรียกว่า โควิด-19 ทั้งโลกเกิดวิกฤต ประเทศไทยชั้ดดาวน เป็นปีที่แย่มากที่สุดตั้งแต่เกิดมา บันทึกไว้ในความทรงจำ ขอให้เพลงนี้เป็นกำลังใจให้ทุกคนด้วยนะครับ เราจะผ่านพ้นไปด้วยกัน • ขอขอบคุณบทนี้มาก ๆ ที่เป็นกำลังใจช่วงนี้ท้อมาก ๆ ทั้งเรียนต่อ ส่งเงินให้แม่ โอิทีก็ไม่มี เป็นช่วงโควิด หากไม่มีเพลงที่ให้กำลังใจคงแย่ไปกว่านี้จริง ๆ

ตารางที่ 1 จำนวนยอดผู้เข้าชม และตัวอย่างความคิดเห็นต่อบทเพลง
ของศิลปินวงบอดีส์แลมในยูทูบ (ต่อ)

เพลง	จำนวนยอดผู้เข้าชม	ตัวอย่างความคิดเห็น
Bodyslam	506,648	<ul style="list-style-type: none"> • จะทำความฝันให้เป็นจริง จนวินาทีสุดท้าย ที่มีลมหายใจ ต้องทำให้ได้สถานเดียว • ชอบคุณเพลงนี้ที่ทำให้ชีวิตตอนนี้ มาได้ไกลมาก ชอบคุณพี่ตูนจริง ๆ • โครงการก้าวคนละก้าว เบตง-แม่สาย 2191 กม. เพลงนี้ผมว่ามันตรงสุดๆ แล้วครับ
ชีวิต ยังคงสวยงาม	13,597,309	<ul style="list-style-type: none"> • คนเรากว่าจะประสบความสำเร็จ มันไม่่ง่ายเลย ผมเชื่อว่าทุกคนจะประสบความสำเร็จจะต้องเจอ บททดสอบหลายอย่าง กว่าจะมีวันนี้ได้ ขอเป็นกำลังใจให้ทุกคนยิ้มรับ ไม่ว่าจะเจอ ปัญหา ยิ้มแล้วก้าวข้ามมันไปให้ได้นะครับ สักวันหนึ่งความฝันก็ไม่ไกลเกินเอื้อม • สำหรับผมแล้ว บอดีส์แลม คือฮีโร่ เป็นเหมือนเรี่ยวแรง กำลังใจ พลังงานลึกลับ บางอย่างผลักดันให้ใครบางคนทำในสิ่งที่ไม่เคยคิดว่าจะทำได้มาก่อน

ตารางที่ 1 จำนวนยอดผู้เข้าชม และตัวอย่างความคิดเห็นต่อบทเพลง
ของศิลปินวงบอดี้สแลมในยูทูป (ต่อ)

เพลง	จำนวนยอดผู้เข้าชม	ตัวอย่างความคิดเห็น
ชีวิต ยังคงสวยงาม	13,597,309	<ul style="list-style-type: none"> 6 ปีเร็วมาก โตมาต้องเรียนรู้หลากหลายกับชีวิตที่เผชิญทุกนาทึ สำคัญมากต้องรีบทำชีวิตที่ยังคงสวยงาม เพลงนี้ให้กำลังใจผมมากเลยครั้บ พยายามอ่านหนังสือ เวลาที่ผมเหนื่อยผมท้อก็เปิดเพลงนี้ ก็คิดว่าต้องทำเพื่อใคร ทำเพื่ออะไร #ชีวิตยังคงสวยงามเสมอ
ความเชื่อ	34,617,402	<ul style="list-style-type: none"> เวลาเหนื่อยท้อ อยากรู้ได้กำลังใจ ผมจะเปิดเพลงนี้ฟังทุกที ผมพยายามตามความฝันด้วยความเชื่อว่าผมต้องทำได้ ณ ตอนนี 3 ปีแล้วที่ผมตื่นตี 4 เพื่ออ่านหนังสือ กลางวันก็ไปทำงาน เลิกงานกลับมาอ่านหนังสือนอนเที่ยงคืน วันหยุดคือวันอ่านหนังสือไม่เคยไปเที่ยวไหน เลิกกับแฟน กาแฟวันละ 2 ซ้อนโต๊ะ ว่างก็ยืนอ่าน เดินอ่าน อ่านออกเสียงจนสแบคอ เขียนหนังสือจนปวดมือ แต่ไม่เป็นไร ผมจะทำต่อไปจนกว่าความฝันของผมจะสำเร็จ ขอบคุณเพลงนี้ ขอบคุณวงนี้ Bodystlam

ตารางที่ 1 จำนวนยอดผู้เข้าชม และตัวอย่างความคิดเห็นต่อบทเพลง
ของศิลปินวงบอดีส์แลมในยูทูบ (ต่อ)

เพลง	จำนวนยอดผู้เข้าชม	ตัวอย่างความคิดเห็น
ความเชื่อ	34,617,402	<ul style="list-style-type: none"> • ซ้อมมวยถูกเตะตบ ถูกด่าทุกวัน บางคำบางคนสมน้ำหน้า ดูถูกสารพัด ทำให้บางวันท้อ บางวันร้องไห้ แต่บอกไว้เลย ใจไม่เคยถอย สู้จนสุดใจ และจะทำหน้าที่ตัวเองให้ดีที่สุด • เพลงนี้ออกมา ผมอายุ 13 ปี ตอนนั้นผม 28 ยังฟังอยู่เลยครับ 15 ปีผ่านไปไวจิงเลย ฟังแล้วคิดถึงเพื่อนเก่า คิดถึงคนที่บอกว่าชอบเพลงนี้ วันที่ท้อแท้มาฟังเพลงนี้ เหมือนมีกำลังใจให้สู้ต่อไป (ชีวิตไม่สิ้นก็ต้องดิ้นรนกันไป)
ขอบคุณน้ำตา	1,231,295	<ul style="list-style-type: none"> • ตอนนั้นอยู่ ม. 5 ตอนนี้อยู่ปี 2019 ยังกลับมาฟังอยู่ • ขอบคุณที่เข้ามา ทำให้รัก แล้วหายไป จนรู้จักคำว่าน้ำตา จนตอนนี้มันไหลลงใจไปละ เช่นเดียวกับคุณที่คงอยู่ในใจตลอดชีวิต #จะรอที่ดาวดวงนั้น • ขอบคุณน้ำตา เพลงนี้ดีมาก ฟังกี่ปีก็ยังไม่膩

ตารางที่ 1 จำนวนยอดผู้เข้าชม และตัวอย่างความคิดเห็นต่อบทเพลง
ของศิลปินวงบอดี้สแลมในยูทูบ (ต่อ)

เพลง	จำนวนยอดผู้เข้าชม	ตัวอย่างความคิดเห็น
ปล่อย	25,238,139	<ul style="list-style-type: none"> เมื่อ 4 ปีก่อน ผมฟังเพลงนี้เข้าไปเข้ามาเกือบ 10 ชั่วโมง จนผมเข้าใจว่า ปล่อยคือการรักษาความรู้สึกของเราเองที่ดีที่สุด คำปลอบน้บปล้ำนไม่เท่าคิดทบทวนด้วยตัวเราเอง น้ำตามีค่า จงใช้อย่างเข้าใจ และมีคุณค่า กลับมาฟังอีกครั้ง ออกหักมาก็หลายครั้ง ทำไมยังไม่ชิน ทำไมเราต้องเป็นคนที่ชอบล้มเหลวในเรื่องความรักกันนะ คนซีแพ้ วันนั้น สิ่งนั้น จะรั้งไว้ทำไม วันนี้ พรุ้งนี้ ความฝันยังยาวไกล ความรักในวันนั้นเรียนรู้เอาไว้ สุดท้าย ชีวิตยังสวยงามเพียงใด
เวลาเท่านั้น	18,677,485	<ul style="list-style-type: none"> ในชีวิตการทำงาน ภาระงานหนักไม่แยะเท่าเจอเพื่อนร่วมงานที่ไม่ดี ยิ่งรุ่นอาวุโส มักจับผิด และนินทาคนเข้าใหม่ ฟังเพลงนี้ช่วยให้กำลังใจขึ้นมาก บางทีเราก้ทำได้แค่ปลงทำหน้าที่ของตนเองให้ดี แล้วเราให้เวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ เวลาผมฟังเพลงนี้ ผมน้ำตาซึมตลอด ไม่รู้จะอธิบายอย่างไร เหมือนกันตรงกับความรู้สึกลึกซึ้งข้างในใจผม

ตารางที่ 1 จำนวนยอดผู้เข้าชม และตัวอย่างความคิดเห็นต่อบทเพลง
ของศิลปินวงบอดี้สแลมในยูทูบ (ต่อ)

เพลง	จำนวนยอดผู้เข้าชม	ตัวอย่างความคิดเห็น
เวลาเท่านั้น	18,677,485	<ul style="list-style-type: none"> • อารมณ์เพลงตั้งแต่เริ่มต้นด้วยบรรยากาศที่มีดมน เหมือนยังจมอยู่กับปัญหา มีความสับสน มองไม่เห็นทางไป คนตรีค่อย ๆ เพิ่มจังหวะมากขึ้น มีความหนักแน่นมากขึ้น เหมือนคนที่คิดจะทำอะไรบางอย่าง พอถึงท่อนโซโล่เหมือนชีวิตกำลังจะผ่านไปในจุดที่สับสน ค่อย ๆ ออกไปเรื่อย ๆ จนถึงท่อนท้าย มันคือช่วงที่คน ๆ หนึ่ง กำลังตัดสินใจเพื่อเผชิญความจริง พอพ้นท่อนนี้ ฟังแล้วได้อารมณ์เหมือนว่า “ฉันพร้อมจะก้าวต่อไปแล้ว” เพลงลงตัวได้แรงบันดาลใจ ชอบคุณเพลงดี ๆ จากพี่ Bodyslam ครับ
แสงสุดท้าย	172,133,689	<ul style="list-style-type: none"> • 5 ปีที่แล้วเพลงนี้ทำให้ผมจบปริญญา มาปีนี้เพลงนี้กำลังทำให้ผมเชื่อว่าต้องก้าวผ่านโปรเจกงานนี้ไปให้ดี ชอบคุณที่แต่งเพลงนี้มาครับ #จากใจ • เพลงนี้เป็นเพลงที่ทหาร ทร ชอบมาก พวกเราทำภารกิจไม่มีใครเห็น แต่เรายังทำต่อไปครับ เพื่อชาติและราชนาวี • ปี 2020 แล้วยังฟังอยู่ I Love You และอีกไม่นานโควิดจะหายไปอีกไม่ช้า 2020 เป็นปีที่แย่ที่สุด เราต้องผ่านไปได้ดีครับ

ตารางที่ 1 จำนวนยอดผู้เข้าชม และตัวอย่างความคิดเห็นต่อบทเพลง
ของศิลปินวงบอดี้สแลมในยูทูป (ต่อ)

เพลง	จำนวนยอด ผู้เข้าชม	ตัวอย่างความคิดเห็น
เรือเล็กควรร ออกจากฝั่ง	137,538,279	<ul style="list-style-type: none"> • ผมได้เหรียญทองซีเกมส์แล้วนะครับ ไปแข่งที่ไต้หวันมีเพลงของพี่ ๆ เป็นแรงบันดาลใจตลอดมาครับ #กีฬาภูมิภาค #ซีเกมส์2019 • ฟังตั้งแต่เรียนปี 2 ตอนนี้งานแล้วขอบคุณ Bodyslam ขอบคุณเสียงร้องพี่ตูนที่อยู่ในทุกช่วงเวลาของชีวิต ตอนนี้อย่างไม่ประสบความสำเร็จ แต่ต่อไปต้องมีวันนั้นแน่ • เพลงนี้ทำให้ผมเกิดแรงผลักดัน ผมจะเปิดเพลงนี้ทุกวันก่อนอ่านหนังสือเตรียมสอบเข้ารับราชการ #ตอนนี้ผมก็สอบติดและรับราชการเรียบร้อยแล้ว #ขอขอบคุณเพลงดี ๆ ที่ทำให้ผมคิดและเปลี่ยนแปลงชีวิตตัวเองใหม่ ว่าเรือเล็กควรรออกจากฝั่ง
ด้วยกัน	1,433,196	<ul style="list-style-type: none"> • ใครเดินอยู่ด้วยกันก็จับมือกันแน่น ๆ นะครับ ผมขอเดินคนเดียว ชอบความหมายเพลงพี่ตูนมาก ๆ ใจเหลือใจคนเดียวเพราะมันกินใจ 555 • 3 ปีที่แล้ว เคยฟังเพลงนี้กับคนที่เคยรักมากที่สุด จับมือกันฟังเพลงนี้แล้วร้องให้ผ่านอะไรแย่ ๆ มากันด้วยเยอะ แต่สุดท้ายเราก็เลิกกันด้วยความล้มเหลวของผมเอง จนวันนี้ คงไม่มีวันที่เราจะจับมือไว้ด้วยกันอีกแล้ว

ตารางที่ 1 จำนวนยอดผู้เข้าชม และตัวอย่างความคิดเห็นต่อบทเพลง
ของศิลปินวงบอดี้สแลมในยูทูบ (ต่อ)

เพลง	จำนวนยอดผู้เข้าชม	ตัวอย่างความคิดเห็น
ด้วยกัน	1,433,196	<ul style="list-style-type: none"> ไม่ว่าจะเจอปัญหาอะไร ผมสัญญาว่าเราจะจับมือกัน ผ่านมันไปให้ได้ ขอขอบคุณสำหรับโอกาส ผมจะไม่มีวันทำให้คุณเสียใจเราจับมือไว้ด้วยกัน
ไม่เข้าท่า	7,058,866	<ul style="list-style-type: none"> เราฟังเพลงนี้ตอนเป็นโรคซึมเศร้า และ Admit อยู่โรงพยาบาล หลังจากกินยาฆ่าตัวตาย เพลงนี้กลับทำให้เรามีแรงสู้ อยากจะมีชีวิตอีกครั้ง สักวันเราจะส่งยิ้มให้ความฝัน สักวันต้องเป็นเรื่องจริง ขอขอบคุณ Bodyslam ผมคนหนึ่งที่ยังไม่ยอมเข้าท่า ในร้ายก็อาจมีดี ในดียังมีเรื่องร้าย สู้ต่อไป นี่แหละชีวิต เพลงของ Bodyslam มักจะส่งแรงกระเพื่อมให้ชีวิตใครบางคนเสมอ วงร็อกที่ทำเพลงเพื่อชีวิต เพื่อชีวิตที่ผมหมายถึงคือเพื่อชีวิตของผู้อื่นนะครับ เป็นแรงผลักดันเป็นแรงกระตุ้นในการใช้ชีวิตให้กับใครสักคนได้ ฟังเพลงของพวกเขาทำให้รู้สึกมีพลังมีแรงสู้ต่อ
ชีวิตเป็นของเรา	28,289,849	<ul style="list-style-type: none"> 1 ในบทเพลงที่ทำให้ผมใช้ชีวิตด้วยวิถีทางแบบนี้ ชีวิตเป็นของเรา จะดีจะร้ายอย่างไรเราทำเพราะใจเลือกและฝันใฝ่

ตารางที่ 1 จำนวนยอดผู้เข้าชม และตัวอย่างความคิดเห็นต่อบทเพลงของศิลปินวงบอดีส์แลมในยูทูบ (ต่อ)

เพลง	จำนวนยอดผู้เข้าชม	ตัวอย่างความคิดเห็น
ชีวิตเป็นของเรา	28,289,849	<ul style="list-style-type: none"> ฟังเพลงนี้ตอนอยู่คนเดียวชอบน้ำตาไหล เราเคยผ่านช่วงเวลาร้ายหาทางออกไม่ได้.. แต่ก็ผ่านมาได้ เพลงนี้สอนเรา ที่เค้าสอนเรา จำได้เสมอ .. ชีวิตเป็นของเรา ผมเป็นแค่เต่าที่เดินช้า แต่ก็มีจุดหมายปลายทางที่จะไปให้ถึง ถึงผมจะเดินไปข้างหน้าอย่างช้า ๆ แต่ก็ไปถึงจุดหมายได้

(อ้างอิง: สรุปรubyโดยผู้วิจัยจากข้อมูลในยูทูบ ณ วันที่ 14 มกราคม 2564)

บทเพลงของศิลปินวงบอดีส์แลมได้ให้กำลังใจในการดำเนินชีวิตระหว่างคู่รัก เพื่อน และครอบครัว สร้างแรงบันดาลใจให้บุคคลฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อก้าวสู่จุดหมายปลายทางของชีวิต และปลุกใจให้กล้าทำความฝันให้เป็นความจริง กล้าที่จะออกมากระทำในสิ่งที่ตนเองต้องการเพื่อก้าวสู่ความสำเร็จในชีวิต บทเพลงทำให้กลุ่มคนฟังมีความรู้สึกคล้อยตามไปตามเนื้อหาของบทเพลง ทำให้กลุ่มคนฟังได้หวนกลับไปทบทวนเหตุการณ์หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของตน เกิดความรู้สึกทางอารมณ์ เช่น ร้องไห้ รู้สึกมีพลัง รู้สึกมีความหวัง เป็นต้น ดังนั้น เมื่อพิจารณาคุณค่าของสารจากแนวคิด คุณค่าของงานศิลป์ (Values of Art) ของ Budd (1995, pp. 5-7) ผลการวิจัยในครั้งนี้จึงบ่งชี้ให้เห็นว่า บทเพลงของศิลปินวงบอดีส์แลมนั้นมีคุณค่าในแง่ของคุณค่าภายใน (Intrinsic Value) ที่กล่าวว่าลักษณะของคุณค่าภายในหรือคุณค่าที่เกิดขึ้นโดยเนื้อแท้หมายถึง แก่นหรือสาร

ที่อยู่ภายใน และสามารถประเมินได้จากการชื่นชม ความรู้สึก กับประสบการณ์ของบุคคล คุณค่าภายในจึงมีความเชื่อมโยงกับสภาวะทางอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด และสภาวะภายในจิตใจของบุคคล บทเพลงของศิลปินวงบอดีส์แลมไม่ได้มีเนื้อหา ด้านความรักเพียงอย่างเดียว แต่มีเนื้อหาที่มุ่งเน้นในการสร้างแรงผลักดันให้ผู้คนเผชิญกับปัญหาหรืออุปสรรค และให้กำลังใจผู้ที่ผิดหวัง ท้อแท้ หรือไม่กล้าเผชิญกับสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามาในชีวิต เป็นบทเพลงที่ต้องการให้แง่คิดแก่ผู้ฟังซึ่งนอกเหนือไปจากความบันเทิงแล้ว บทเพลงของศิลปินวงบอดีส์แลม ยังอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนวิธีคิด แนวทางในการใช้ชีวิตของผู้คนและการต่อสู้ เพื่อความสำเร็จของชีวิต

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของศรัณย์ภัทร์ บุญฮอก (2563, น. 1) เรื่อง ชีวิต ความรักและธรรมชาติในบทเพลงบอดีส์แลม: การวิเคราะห์ผ่านกรอบทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์แนวโรแมนติก ซึ่งพบว่า เนื้อหาของเพลงเกี่ยวกับชีวิต ความรัก และธรรมชาติ อย่างเด่นชัด โดยบทเพลงของบอดีส์แลมเสนอสารว่า เมื่อชีวิตต้องเจอปัญหาให้พิจารณาความเป็นจริงที่อยู่ในธรรมชาติเพื่อยอมรับและเรียนรู้ความเป็นจริงของชีวิตว่า ชีวิตมีความผันแปรเป็นธรรมดาการยอมรับสัจธรรมนำไปสู่ความเข้าใจ ความเข้าใจเสนอผ่านความรัก และเป้าหมายสูงสุดของชีวิต คือ การเดินทาง ไปสู่เป้าหมาย

2. คุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ หากพิจารณาทางสุนทรียศาสตร์ พบว่า บทเพลงของศิลปินวงบอดีส์แลมมีเนื้อหาที่กินใจ ประกอบกับทำนอง และการเรียบเรียงดนตรีประกอบที่มีลักษณะของการเร้าอารมณ์ กระตุ้น หรือปลุกใจ ทำให้กลุ่มคนฟังให้เกิดอารมณ์ร่วมไปกับเนื้อหาที่ต้องการจะส่งมอบ กลุ่มคนฟังจึงเข้าถึงสุนทรียของบทเพลง คนฟังสามารถตัดสิน หรือประเมิน ซึ่งสะท้อนคุณค่าของบทเพลงได้ดี ดังกรณีความคิดเห็นของกลุ่มคนฟังในยุทูปที่ว่า “อารมณ์เพลงตั้งแต่เริ่มต้นด้วยบรรยากาศ ที่มีดมน เหมือนยังจมอยู่กับปัญหา มีความสับสนมองไม่เห็นทางไป ดนตรีค่อย ๆ เพิ่มจังหวะมากขึ้น มีความหนักแน่นมากขึ้น เหมือนคนที่คิด

จะทำอะไรบางอย่างพอถึงท่อนโซโล่เหมือนชีวิตกำลังจะผ่านไป ในจุดที่สับสน ค่อย ๆ ออกไปเรื่อย ๆ จนถึงท่อนท้าย มันคือช่วงที่คน ๆ หนึ่งกำลังตัดสินใจ เพื่อเผชิญความจริง พอพ้นท่อนนี้ ฟังแล้วได้อารมณ์เหมือนว่า “ฉันพร้อม จะก้าวต่อไปแล้ว” เพลงลงตัว ได้แรงบันดาลใจ ขอขอบคุณเพลงดี ๆ จากพี่ *Bodyslam* ครับ”

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาในมิติของเวลา จะเห็นว่า คุณค่าของสาร ที่ได้จากบทเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลม นั้นเป็นคุณค่าที่ผ่านบททดสอบ ของกาลเวลา ซึ่งเวลานั้นถือเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่ใช้ชี้วัดคุณค่าของบทเพลง (ฉลองชัย โฉมทอง และกิติมา ทวนน้อย, 2561, น. 231) จากการที่เนื้อหา หรือสารของบทเพลงแผ่ไปด้วยปรัชญาหรือแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การให้กำลังใจกับผู้คนในการใช้ชีวิต กลุ่มคนฟังนั้นสามารถรับรู้ได้จึงยังคง เปิดเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลม ฟังซ้ำแล้วซ้ำอีกเพื่อสร้างกำลังใจให้กับชีวิต ดังความคิดเห็นในยูทูปที่ว่า “5 ปีที่แล้วเพลงนี้ทำให้ผมจบปริญญา มาปีนี้เพลงนี้กำลังทำให้ผมเชื่อว่าต้องก้าวผ่านโปรเจกงานนี้ไปให้ได้ ขอขอบคุณที่แต่งเพลงนี้มาครับ #จากใจ” “เวลาเหนื่อยห้อย อยากได้กำลังใจ ผมจะเปิดเพลงนี้ฟังทุกที ผมพยายามตามความฝัน ด้วยความเชื่อว่าผมต้องทำได้ ณ ตอนนี้อยู่ 3 ปีแล้วที่ผมตื่นตี 4 เพื่ออ่านหนังสือ กลางวันก็ไปทำงาน เลิกงานกลับมาอ่านหนังสือ นอนเที่ยงคืน วันหยุดคือวันอ่านหนังสือ ไม่เคยไปเที่ยวไหน เลิกกับแฟน กาแฟวันละ 2 ช้อนโต๊ะ ง่วงก็ยืมอ่าน เดินอ่าน อ่านออกเสียง จนแสบคอ เขียนหนังสือจนปวดมือ แต่ไม่เป็นไร ผมจะทำต่อไปจนกว่าความฝัน ของผมจะสำเร็จ ขอขอบคุณเพลงนี้ ขอขอบคุณวงนี้ *Bodyslam*” แม้กาลเวลา จะผ่านไป แม้กระทั่งบางเพลงนั้นเผยแพร่มานานนับ 10 ปี ก็ยังมีการกลับมา ฟังซ้ำอยู่เรื่อยมา นอกจากนี้ บทเพลงของศิลปินวงบอดี้สแลม ได้ทำให้กลุ่มคนฟังนั้น หวนกลับไปทบทวนเรื่องราวของตัวเอง เหลียวหลังไปย้อนดูอดีต (Retrospective) และการแลมองไปข้างหน้า (Prospective) อดทนและใช้ชีวิตต่อไป เพื่อให้ประสบความสำเร็จในชีวิต คุณค่าดังกล่าวนี้เป็นไปตามแนวคิด เวลากับการโหยหาอดีต หรือที่เรียกว่า Nostalgial ของ Silvers (1991,

p. 211) ที่กล่าวถึงสภาวะทางอารมณ์และความรู้สึกของคนที่มีรู้สึกอ่อนไหว และคิดถึงบรรยากาศหรือความคุ้นเคยในอดีตเมื่อได้ฟังบทเพลงที่ชื่นชอบ แม้เรื่องราวเหล่านั้นจะผ่านไปนานหลายปีแล้วก็ตาม

จุดเด่นของบทเพลงบอดีส์แลม คือ การใช้อุปมาอุปมัย (Metaphor) การเปรียบเทียบทำให้ผู้ฟังมีความเข้าใจในเนื้อหาและรับรู้ถึงคุณค่าของบทเพลง ได้อย่างเด่นชัดขึ้น จุดเด่นตรงนี้ถือเป็นความงดงามทางภาษา ทำให้สามารถสื่อสารไปยังกลุ่มคนฟังให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามไปกับบทเพลงผ่านถ้อยคำเปรียบเปรย กลุ่มคนฟังซาบซึ้ง มีอารมณ์คล้อยตาม และมีกำลังใจในการดำเนินชีวิต ยืนยันได้จากความคิดเห็นของกลุ่มคนฟังในยูทูปที่ว่า “เพลงนี้ทำให้ผมเกิดแรงผลักดัน ผมจะเปิดเพลงนี้ทุกวันก่อนอ่านหนังสือ เตรียมสอบเข้ารับราชการ #ตอนนี้ผมก็สอบติดและรับราชการเรียบร้อยแล้ว #ขอขอบคุณเพลงดี ๆ ที่ทำให้ผมคิดและเปลี่ยนแปลงชีวิตตัวเองใหม่่ว่า เรือเล็กควรออกจากฝั่ง” บทเพลงที่มีการใช้คำอุปมาอุปมัยถือเป็นคุณค่าทางจิตศิลป์ในมิติศิลปะ และสุนทรียภาพ ซึ่งสารที่อยู่ในบทเพลงนั้นได้ถ่ายทอดมายังผู้ฟังแล้ว ทำให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึก ความสะเทือนใจ หรือพลังความมุ่งมั่น จนสามารถจูงใจกลุ่มคนฟังให้คล้อยตาม (ชัยทัต โสพระขรรค์, 2560, น. 54)

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ผลการวิจัยที่สะท้อนให้เห็นการให้กำลังใจในการดำเนินชีวิตระหว่าง คู่รัก เพื่อน และครอบครัว การสร้างแรงบันดาลใจฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อก้าวสู่ จุดหมายปลายทางของชีวิต และการปลุกใจให้กล้าทำความฝันให้เป็นความจริง ดังนั้นในฐานะผู้ผลิตเพลง ควรสร้างสรรค์ผลงานเพลงโดยคำนึงถึงเนื้อหาของเพลงที่ควรจะสร้างประโยชน์ให้กับผู้อื่นและสังคม ขณะเดียวกัน ในฐานะผู้ฟัง นักฟังเพลงควรมีหลักในการเลือกที่จะรับฟังเพลงที่มีประโยชน์ ให้ข้อคิดและสร้างกำลังใจในการดำเนินชีวิต และนำไปสู่การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

สำหรับในการวิจัยครั้งต่อไปนั้น ควรทำการศึกษาความต้องการของกลุ่มผู้ฟังในการใช้ประโยชน์จากบทเพลงในมุมต่าง ๆ เช่น การรู้จักตนเอง การพัฒนาชาวอาร์มณ และ การพัฒนาตนเอง เป็นต้น นอกจากนี้ ในการวิเคราะห์เนื้อหาควรทำการวิเคราะห์เชื่อมโยงกับประเด็นเรื่องอำนาจ อุดมการณ์ และมายาคติที่ปรากฏอยู่ในบทเพลงเพื่อเพิ่มคุณค่าของงานวิจัยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ฉลองชัย โฉมทอง และกิติมา ทวนน้อย. (2561). กาลเวลากับการพิสูจน์คุณค่าทางดนตรี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 10(1), 231-257.
- ชัยทัต โสพระขรรค์. (2560). คีตศิลป์ไทย: ที่มา ความหมาย และความหลากหลายแห่งการนิยาม. *วารสารศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 4(1), 45-64.
- ณัชชา ตั้งตรงเหตุทัย. (2559). การศึกษาบทบาทของเพลงร็อคในการปลุกฝังคุณค่าและการสร้างกำลังใจในการดำเนินชีวิตของเยาวชน. *วารสารการสื่อสารและการจัดการ*, 2(2), 19-38.
- รัฐกรณ์กานต์ ดิษฐอำนาจ. (2559). วิเคราะห์การใช้บทเพลงเพื่อเสริมสร้างสันติสุขในสังคมไทยตามหลักพุทธสันติวิธี. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- ศรุตานนท์ ไธสง. (2557). การศึกษาวิเคราะห์คุณวิทยาที่ปรากฏในบทเพลงของศิลปินวงบอดีส์แลม. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 1(1), 34-44.
- ศรัณย์ภัทร์ บุญฮอก. (2563). *ชีวิต ความรัก และธรรมชาติในบทเพลงบอดีส์แลม: การวิเคราะห์ผ่านกรอบทฤษฎีวิวัฒนาการคีวิจารณ์แนวโรแมนติก*. สืบค้น 5 ตุลาคม 2563, จาก http://utcc2.utcc.ac.th/humanities_conf/journal_file/0038/Ab39ศรัณย์ภัทร์%20บุญฮอก%20ชีวิต%20ความรักและธรรมชาติในบทเพลงบอดีส์แลม.pdf.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2554). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หลวงวิจิตรวาทการ, พลตรี. (2560). *กำลังใจ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊คส์.

- อมรรัตน์ เทพกำปนาท. (2559). ความหมายแนวคิดและประเด็นที่เกี่ยวข้อง
วัฒนธรรม. สืบค้น 25 กันยายน 2563, จาก [http://www.culture.
go.th/study.php?&YY=2548&MM=5&DD=16.2548](http://www.culture.go.th/study.php?&YY=2548&MM=5&DD=16.2548).
- Budd, M. (1995). *Values of Art: Pictures, Poetry and Music*.
London: Allen lane.
- Dillon, S. (2007). *Music, Meaning and Transformation*. Newcastle:
Cambridge Scholars Publishing.
- Lofland, J., Snow, D., Anderson, & Lofland, L. H. (2005). *Analyzing
Social Setting: A Guild to Qualitative Observation and
Analysis*. (4th ed.). Belmont, CA: Wadsworth Publishing.
- Silvers, A. (1991). The Story of Art is the Test of Time. *The Journal
of Aesthetics and Art Criticism*, 49(3), 211-224.
- Volpe, G., D'Ausilio A, Badino, L., Camurri, A., & Fadiga, L. (2016).
Measuring Social Interaction in Music Ensembles.
Philosophical Transactions of the Royal Society of London,
371, 1-8.